

Forum for Natur og Friluftsliv - Sør-Trøndelag

Sandgata 30, 7012 Trondheim

Tlf.: 91369378 E-post: sor-trondelag@fnf-nett.no

Ørland kommune
postmottak@orland.kommune.no

Dato: 14.03.2013

Innspill til kommuneplanens samfunnsdel i Ørland kommune

Viser til Ørland kommunes forespørsel om innspill til kommuneplanarbeidet.

En aktiv nærings- og samfunnsutvikler med gode kommunikasjonsmuligheter: På hvilken måte bør folkehelse synliggjøres på dette området?

I Norsk Monitor fra 2011 kan man lese at tre av fire av de mest populære fysiske aktivitetene er friluftaktiviteter. 66 % av befolkningen går minst en fottur i skog og mark i måneden under sesong, som gjør det til den klart mest populære aktiviteten. På andreplass kommer skiturer i skog og fjell med 41 %. Deretter kommer styrketrening fulgt av fotturer på fjell og vidde. Femteplassen inntas av en aktivitet som er nærliggende friluftsliv på grunn av at de fleste foretrekker å utøve den i naturen: jogging i mosjonshensikt. På sjetteplass er en aktivitet som kan være friluftsliv: Sykling på tur og til jobb, fulgt av enda en aktivitet som utøves i naturen: Langrenn.

Friluftsliv er ikke bare et mangfold av aktiviteter som gjør at mange rører på seg mer i dag, det er i tillegg den aktivitet som flest oppgir at de skulle kunne tenke seg å starte med. I en undersøkelse spurte man hvilken aktivitet respondentene helst skulle kunne tenke seg å starte med¹: 64 % svarte fysisk aktivitet i naturen, 19 % trene på treningsstudio og 15 % idrett.

Statistikken over viser at friluftslivet er viktig for folkehelsen, både hva den gjør allerede i dag og potensialet å få med de som ikke er aktive. En kommuneplan må legge opp til at alle innbyggere har mulighet å bedrive friluftsliv i nærområdet. Det er viktig både for folkehelsen og for at innbyggerne skal trives.

Bevar friluftsområder

Når man diskuterer folkehelse har man ofte et stort fokus på hvordan man kan bidra økonomisk til anlegg og tiltak. Hva man ikke må glemme er alle anlegg for friluftsliv som vi har allerede. En sti som går langs strandlinjen er et anlegg for friluftsliv, samme sak gjelder for eksempel Osplikammen.

Hvor viktige naturområdene er for folkehelsen blir ofte glemt når man skal avklare arealsaker. De fleste er enige i at vi trenger mer friluftsliv for å kutte utgiftene til

---

¹ Synnovate oktober 2010

sykehusene, men når man diskuterer hvor et nytt boligfelt eller industriområde skal plasseres er det friluftslivets anlegg som man ofte tar først. Det er ikke bare når turområder forsvinner som det har effekt på hvor mye vi går på tur, når det kommer nye inngrep i et område blir opplevelsen redusert, selv om man fortsatt kan gå en tur på samme sted. Den reduserte opplevelsen kan gjøre at man ikke kommer seg ut like ofte, naturopplevelsen og rolige omgivelser er en av de viktigste motivasjonsfaktorene for å komme seg ut i naturen.

I tillegg til å legge til rette til mulighet for alle å komme seg ut i naturen i nærområdet må planen legge opp til at man lettere kan få folk å røre på seg i hverdagen. Det trengs flere sikre gang- og sykkelveier til og fra boliger, barnehager, skoler, arbeidsplasser, butikker og trening. Det er ikke bare viktig for folkehelsen, men også viktig for miljøet og for de som ikke har råd til å bruke bil.

På hvilken måte kan Ørland kommune fremstå som en ledende kommune innenfor grønn sektor/miljø?

Kommunen må være et godt eksempel og tenke på miljøet når arealer planlegges. Kommunen må stille høye miljøkrav når varer og tjenester kjøpes inn og man bygger eller renoverer hus. Man må legge til rette for å ta sykkel og gå isteden for bruk av bil gjennom å ha korte avstander med attraktive gang og sykkelveier mellom boliger, butikker, skoler og arbeid. Man må støtte opp bak miljøvennlig næringsutvikling som er bærekraftige, herunder økologisk jordbruk, biogass og vindkraft der det er små konflikter.

På hvilken måte kan lag og organisasjoner bidra til en positiv utvikling?

Organisasjoner kan bidra med økt trivsel og bedre folkehelse gjennom å få flere i aktivitet og gi flere en meningsfull fritid. For at organisasjonene skal ha mulighet å øke den innsats som de allerede gjør må kommunen bidra til et aktivt organisasjonsliv. Organisasjoner må bli invitert til referansegrupper der man diskuterer planer og beslutninger i kommunen. Man kan også gi økonomisk støtte til prosjekter eller drift, for eksempel til prosjekter som retter seg mot grupper som har lav deltakelse i organisasjonslivet. Kommunen kan også bidra med hjelp til markedsføring, for eksempel gjennom å la organisasjonene bruke kommunens nettside til å fortelle om aktiviteter som er på gang. Friluftslivets uke som Ørland kultursenter har arrangert de siste årene i samarbeid med FNF er et bra eksempel på hvordan kommunen kan hjelpe organisasjonene å vise fram sine aktiviteter og få med flere som i dag ikke er aktive. Å få flere med i organisasjonslivet er både positivt for folkehelsen og trivselen i samfunnet.

Hvilke prinsipper bør legges til grunn for valg av boligområder?

Man må legge opp til attraktive turområder nært der folk bor. En jordbrukskommune som Ørland kan ikke bare fokusere på attraktive markaområder og skogkledde turdrag inn i de bebygde områdene. Man må se til at det finnes attraktive stier langs stranden og mellom jorder.

Uttalelsen støttes av: FIVH-Trondheim, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Norges Jeger og Fiskerforbund i Sør-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Sør-Trøndelag, Syklistenes Landsforening, Trondhjems Turistforening, Trondheim Turmarsjforening.

Staffan Sandberg
Fylkeskoordinator
FNF Sør-Trøndelag